

Eduskunnan diabetesryhmä

Peruspalveluministeri Maria Guzenina-Richardsson
Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Hoitotarvikkeiden jakelu säädettiin terveydenhuoltolaissa - jakelua kuitenkin rajoitetaan kunnissa edelleen

Hoitotarvikejakelu perustuu yksilölliseen tarpeeseen

Terveydenhuoltolakiin kirjattiin käytäntö, jonka mukaan pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet sisältyvät hoitoon. Potilaalla on lain mukaan oikeus saada pitkäaikaisen sairauden hoitotarvikkeet osana hoitosuunnitelmaa, eikä terveyskeskus saa periä potilaalta niistä erillistä maksua. (Terveydenhuoltolaki 30.12.2010/1326 3 luku 24 §; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3.8.1992/734 5 §).

Diabeteksen hoidossa tarvittavia hoitotarvikkeita ovat esimerkiksi:

- verensokerinliuskat
- insuliinikynät, -ruiskut ja -neulat
- verinäytteen ottamiseen tarvittavat lansetit sekä
- verensokerimittarin määrääkainainen lainaus

Terveydenhuoltolain mukaan tarvittavien hoitotarvikkeiden jakelu terveyskeskuksesta perustuu aina hoidolliseen ja yksilölliseen tarpeeseen. Tämän määrittää terveyskeskuslääkäri yhdessä potilaan kanssa kirjallisessa hoitosuunnitelmassa.

Terveydenhuoltolakia ei noudateta kaikissa kunnissa

Diabeetikoiden kohdalla tämä ei toteudu. Ennen terveydenhuoltolain voimaantuloa hoitotarvikejakelun laillisuusperusta oli kiistanalainen. Kunnat pyrkivät rajoittamaan diabeetikoiden verensokeriliuskojen jakelua sisäisillä hallinnollisilla määräyksillä, joita perusteltiin taloudellisilla säästöillä. Kansanterveyslain tulkinta jouduttiin hakemaan Korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

Kansanterveyslain aikana KHO:n päätösten mukaan hoitotarvikejakelu kuului osaksi lääkärin antamaa tai valvomaa hoitoa ja potilaan tuli saada liuskat maksutta yksilöllisen tarpeensa mukaisesti. Kuntien käytännöt kuitenkin vaihtelivat keskenään suuresti. Tämä johti kansalliset epäyhtenäiseen asemaan. Terveydenhuoltolain tuli korjata tämä epäkohta.

Diabetesliittoon tulleen asiakaspalautteen mukaan kunnallisessa hoitotarvikejakelussa on edelleen käytössä sisäisiä hallinnollisia ohjeita, jotka estävät potilaan hoidollisin perustein tarvitsemien hoitotarvikkeiden saannin. Ohjeet voivat olla sisäisiä hallinnollisia määräyksiä tai kunnan palveluksessa oleville terveyskeskuslääkäreille annettuja ohjeita. Hallinnollisia ohjeita on Diabetesliittoon tulleen palautteen mukaan käytössä ainakin Porvoossa, Hämeenlinnassa, Pohjois-Savossa, Keski-Suomen sairaanhoitopiirissä sekä osassa Lapin kuntia. Näiden lisäksi rajoituksia on todennäköisesti muuallakin Suomessa.

Eduskunnan diabetesryhmä pyytää kohteliaimmin ministeriä ryhtymään toimenpiteisiin tämän epäkohdan korjaamiseksi. Nykyinen käytäntö ei ole lainsäätäjän tahdon mukainen.

Helsingissä 12.4.2012

Antti Rantakangas
Eduskunnan diabetesryhmän puheenjohtaja